

Kniv är ett vanligt verktyg inom hemslöjden, men det finns andra sätt att närma sig materialet.

FOTO: IDA FRID

Ny energi till hembygden

Medelåldern är hög i hembygd rörelsen, men det finns ung energi. Anna Hansers Rutäng och Anna-Karin Söderlind har tagit med sig nya tankar in i Undersviks hembygdsförening.

UNDERSVIK

I helgen var det utställning på hembygdsgården Ol-Mats och många besökare kände säkert inte igen sig. Strax innan folk började strömma in fixar Anna Hansers Rutäng med de sista detaljerna. Hon har jobbat med utställningen inne i hembygdsgården och fått fria händer. Temat är "Res med oss i tiden". I ett av rummen finns traditionellt trähantverk och i det andra rummet mer moderna föremål. Det är luftigt och lätt att orientera sig på utställningen.

– Det har varit lite känsligt att jag valt bort saker och rensat, men det var för mycket grejer här och jag har velat skapa en tydlig linje, berättar Anna.

Massor av pryttlar och tavlor som skänkts till hembygdsföreningen under åren har överbelamrat rummen. Nu har det mesta fått flytta upp till övervåningen. Anna har inte heller

varit rädd för att göra andra förändringar och bland annat spikat upp ficklampor i taket.

– Det finns ju ingen el här, så ska man belysa ett föremål måste man improvisera, konstaterar hon.

När Anna var ung i Undersvik kändes hembygdsgården mossig, men gammalt hantverkskunnande har hon alltid känt stor vördnad inför. Att bevara gammalt kunnande är viktigt, men det måste kunna få vara mer rock'n'roll också.

– Ska man öka intresset hos unga människor krävs öppenhet. Det är kanske lika okej att ta till motorsågen i stället för kniven när du ska göra träfigurer, säger hon.

Barndomskompisen Anna-Karin Söderlind håller med. Under helgen höll hon en kreativ workshop för barn.

– Jag vill lära barnen att det inte mäs-

– Jag vill lära barnen att det inte måste vara pretto och svårt att hålla på med hantverk.

ANNA-KARIN SÖDERLIND

Många känner nog inte igen sig i hembygdsgården efter att Anna Hansers Rutäng fått fria händer.

FOTO: IDA FRID

te vara pretto och svårt att hålla på med hantverk, säger Anna-Karin och visar en liten struts som hon gjort i näver.

Hon tror att det krävs lustfylldhet för att få fler unga att intressera sig för hantverk. Finns lusten går det att skapa fantastiska saker med en kniv och lite tallbark.

– Det var säkert samma sak för de gamla hantverkarna som gjort föremålen som visas här på utställning-

en. Det var lust som fick dem att börja skapa en gång i tiden, tror hon.

Karin Häger, ordförande i Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund, välkomnar alla nya unga krafter.

– Det händer mycket just nu och ser riktigt bra ut faktiskt. I Söderala och Norrala finns två kvinnliga ordföranden i 30-årsåldern, berättar hon nöjt.

SOFIA LINDH
0651-58 50 76
sofia.lindh@ljp.se

Dekorationsmålaren Kerstin Färlen Wängman har lärt sig snickerihantverk på egen hand.

Anna Hansers Rutäng har försökt skapa en linje i utställningen.

Hästar är ett vanligt motiv i äldre trähantverk, men det är bara fantasin som sätter gränser.

Anna-Karin Söderlind vill väcka ung kreativitet i Undersvik.

Besökaren Mats Pällbäck välkomnar nytt tänk. Hembygdsgården ska vara ett levande hus.

Hembygdsväxer

HÖGSBY
Många organisationer tappar medlemmar, men inte hembygdsväxer. Sveriges hembygdsförbund växer.
- Av de gamla folkkrörelserna är det vi som står starkast, säger förbundets ordförande Birger Svanström.

Sveriges hembygdsförbund är en pigg och vital 96-åring. När många andra organisationer brottas med minskande medlemsantal går de hela tiden framåt. För tillfället samlar organisationen 2 000 hembygdsväxer och har nästan en halv miljon medlemmar.

- Vi växer med 15-20 nya föreningar varje år och många av de nya föreningarna finns i stadsmiljö, säger Birger Svanström som är ordförande för Sveriges hembygdsförbund.

Han beskriver hembygdsväxer som demokratins minsta byggsten. En förening inne i stan begränsar sig kanske till ett kvarter, medan en förening på landsbygden kanske koncentrerar sig på en socken.

En viktig fråga för förbundet har alltid varit att värna och vårda kulturarvet, men under 2000-talet har ett bredare tänk slagit igenom. En ny grundsyn som klubbats igenom har gjort synlighet och öppenhet till nyckelord.

- Vi vill inte bara ta hand om det gamla utan också vara en del av det moderna samhället. Det gör att frågor om hembygdens framtid och utveckling blivit allt viktigare, säger han.

Mångfald är ett annat ord som hittat in i hembygdsförbundet.

- När Sverigedemokraterna kom in i riksdagen ville de lägga beslag på hembygdsväxer. Då var det viktigt för oss att ta ställning och markera att vår organisation är öppen för alla.

Även från statligt håll har hembygdsväxer uppmärksammas. I tre år har det funnits extra anslag till underhåll av hembygdsväxers kulturhus. Nästa år är pengarna slut, men Birger Svanström hoppas på mer.

- Det vi fått är försvinnande lite i tanke på behovet. Vi har 10 000 kulturhus att ta hand om, berättar han.

SOFIA LINDH
0651-58 50 76
sofia.lindh@ljp.se

FAKTA

Sveriges hembygdsförbund

- Har 450 000 medlemmar och samlar 2 000 hembygdsväxer.
- Förbundet jobbar för ett tillgängligt kulturarv som ska bevaras, användas och utvecklas.
- Alla hembygdsväxer är inte medlemmar i riksförbundet.